

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.023/2009/5. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Fekete Rudolf ügyvéd (Debrecen, Petőfi tér 9.) által képviselt felperes nevére lakos felperesnek - a Dr. Pénzes Gergely ügyvéd (Debrecen, Bem tér 22.) által képviselt alperes nevére lakos alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 8.P.21.616/2007/13. számú ítélete ellen a felperes által 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 120 000 (Egyszázhúszezer) forint fellebbezési eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes **SJ** örökhagyó fia, egyedüli törvényes örököse, míg az alperes az örökhagyó élettársa.

Az örökhagyó és az alperes között az élettársi kapcsolat 1999-ben kezdődött, amikor az alperes az örökhagyó **M.** utcai ingatlanába költözött. Együttélésük alatt a háztartási- és a ház körüli munkákat együtt, egymás közt megosztva végezték, együtt művelték a felperes tulajdonában álló és az örökhagyó haszonélvezeti jogával terhelt **L** utcai ingatlant. A **M.** utcai ingatlan használatával felmerülő közüzemi költségeket, a háztartás költségeit megosztva viselték, ezt meghaladóan azonban jövedelmeikkel maguk rendelkeztek.

Az örökhagyónál 2004. évben jelentkeztek különböző egészségügyi problémák, melyek miatt több kivizsgáláson is részt vett, s ennek során 2004. őszén megállapították, hogy a prosztata rosszindulatú daganatos megbetegedésében szenved, 2005. januárjában azt is közölték vele, hogy a fennálló áttétek miatt nem műthető. Ezt követően előbb injekciós,

majd kemoterápiás és sugárkezelésben részesítették. E kezelésekre - tekintettel arra, hogy az alperes ekkor még gépjárművet vezetni nem tudott - az örökhagyót testvére szállította, de minden alkalommal elkísérte őt az alperes is. Alkalmanként részt vett a kezelésre való szállításban az alperes két fia, illetve feleségeik, valamint a felperes és házastársa is.

Az alperes 2006. júniusában jelezte az örökhagyónak, hogy nem képes egyidejűleg a háztartási és kertművelési teendőket is ellátni az örökhagyó ápolása mellett, s igényelné, hogy az eddigi hozzáállását, tevékenységét az örökhagyó honorálja valamivel. Ez elől **SJ** nem zárkózott el, de ezt meg kívánta beszélni fiával, a felperessel is.

Miután az örökhagyó az alperes kéréséről a felperesnek beszámolt, a peres felek között - egy fájdalomcsillapító tapasz ürügyén - 2006. július 6-án veszekedés alakult ki, mely majdnem tettelegesséig fajult, s annak eredményeként a felperes felszólította az alperest, hogy hagyja el a **M.** utcai ingatlant, mert a jövőben ő fogja gondozni édesapját.

Az alperes a felszólításnak eleget tett, a továbbiakban azonban a kapcsolatot az örökhagyóval fenntartotta, őt a **M.** utcán személyesen is látogatta, illetve telefonon is rendszeresen beszéltek.

Ugyanakkor az alperes 2006. július 31-én ügyvédi felszólító levelet küldött az örökhagyó részére, melyben kérte, hogy a nála 1999 óta végzett főzés, takarítás, kertművelés, illetve a **L** utcai kertben végzett munkálatok fejében azok értékét térítse meg vagy úgy, hogy saját ingatlanhányada felét adja át, vagy kössön vele eltartási szerződést egy nagyobb ingatlanhányad ellenében.

Az alperes elköltözését követően a felperes az éjszakákat édesapja, az örökhagyó lakásában töltötte, onnan járt dolgozni, napközben a felesége látogatta az örökhagyót.

2006. augusztusában **SJ** felhívta az alperest, s kérte, hogy költözzön vissza hozzá, akár úgy is, hogy szerződést kötnék egymással.

2006. szeptember 8-án ...ügyvéd által szerkesztett és ellenjegyzett tartási- és gondozási szerződést kötött az örökhagyó és az alperes.

E szerződés első pontjában rögzítették, hogy az eltartott 75 éves, életkorából, általános egészségi állapotából eredően is már tartásra, gondozásra szorul, azonban 2004. augusztusa óta beteges, s 2005. januárja óta egyértelműen megállapított, hogy rosszindulatú daganatos betegségben szenved. Megállapították, hogy gondozását, ápolását eddig is az alperes látta el, mert 1999. július 20. óta élettársi viszonyban éltek.

A szerződés 2. pontjában rögzítették, hogy az eltartott tulajdonát képezi a **M.** utcai ingatlan 1/2-ed tulajdoni illetősége, míg a másik, a felperes tulajdonában lévő 1/2-ed hányadra haszonélvezeti joga van.

A szerződés 3. és 4. pontja szerint a felek megállapodtak abban, hogy az eltartó tartásába, gondozásába veszi az eltartottat, s kötelezettséget vállal arra, hogy élete végéig eltartja, gondozza, betegségében ápolja, s halálakor illően eltemetteti. E tartás-gondozás ellenértékeként az eltartott az eltartóra ruházta a 2. pontban megjelölt ingatlan tulajdonában álló 1/2-ed illetőségét.

Az átruházott ingatlan egészének forgalmi értékét 15 000 000 forintban, így az átruházott 1/2-ed illetőség értékét 7 500 000 forintban határozták meg.

Rögzítették azt is, hogy a tartásra egyelőre az alperes lakásában kerül sor, mert az eltartott **M.** utcai ingatlanából a társ tulajdonos 2006. július 6-án botrányos körülmények között az eltartót, aki akkor élettársi kapcsolatban élt az eltartottal, elzavarta. Nem zárták ki a szerződő felek, hogy amennyiben felperes nevezaklatása megszűnik, tartósan visszamennek a **M.** utcai lakásba.

Kinyilvánították a szerződésben, hogy az eltartott a nyugdíjával szabadon rendelkezik.

A szerződés záradékában végül rögzítették, hogy az okiratszerkesztő ügyvéd meggyőződött arról, hogy **SJ** kifogástalan szellemi állapotban van, írni, olvasni tud, s a szerződést teljes terjedelmében aláírás előtt még ő maga is átolvasta.

Szeptember 8-i dátummal ... ügyvéd felszólító levelet intézett a szerződő felek képviselőjében a felpereshez, amelyben a **M.** utcai ingatlan tulajdoni helyzetének rögzítése mellett felhívta a figyelmet, hogy mivel a felperes illetőségét az örökhagyó haszonélvezeti joga terheli, az ingatlanban **SJ** jogosult lakni vagy tartózkodni, s oda az mehet be, akit ő beenged, ezért zárcserére kerül sor. Kérték a felperest a levélben, hogy az örökhagyót ne háborgassa.

2006. szeptember 11-től az alpereshez költözött az örökhagyó, s a **M.** utcai ingatlan zárait lecserélte.

Ugyanaznap délután a felperes észlelve, hogy a **M.** utcai ingatlanba nem tud bejutni, rendőri segítséget kért, az alperes lakását felkeresték, a rendőrök jelenlétében azonban az örökhagyó úgy nyilatkozott, hogy önszántából van a **S.** utcai házban, s ott is kíván maradni.

Ezt követően az örökhagyó tartásáról, ellátásáról, gondozásáról, kezelésekre szállításáról immár saját gépjárművel kizárólag az alperes gondoskodott.

A felperes alkalmanként meglátogatta édesapját, ezen alkalmakkor általában az örökhagyó jött ki az alperes lakásából, s a felperessel annak autójában beszélgettek.

A ... Körzeti Földhivatal 2006. szeptember 11-én kelt határozatával az alperes tulajdonjogát a **M.** utcai ingatlan 1/2-ed hányadára bejegyezte az örökhagyó ezen illetőségre fennálló haszonélvezeti jogával együtt.

2007. augusztus 28-án az alperes ... ügyvéd által szerkesztett levélben felhívta a felperest a közöttük a **M.** utcai ingatlanon fennálló közös tulajdon megszüntetésére, a címzett azonban a levélre nem reagált.

2007. szeptember 19-én az örökhagyó elhunyt.

Ezt követően a felperes a **M.** utcai ingatlanon zárcserét hajtott végre, majd 2007. decemberében családjával együtt az ingatlanba beköltözött.

A felperes 2007. december 7-én előterjesztett keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az édesapja és az alperes között 2006. szeptember 8-án létrejött tartási- és gondozási szerződés jó erkölcsbe ütközik, ezért semmis. Kérte ennek eredményeként az ingatlan tulajdoni helyzetében az eredeti állapot helyreállítását.

Álláspontja szerint édesapja gyógyíthatatlan beteg volt, így tudható volt a szerződés megkötésekor, hogy vele szemben gondozási kötelezettséget csupán rövid ideig kell teljesíteni az eltartónak és ismert volt az is, hogy az eltartott jövedelme folytán anyagi gondozásra, tartásra nem szorult. Hangsúlyozta, hogy édesapja gondozása, ellátása általa is biztosított volt már a szerződés megkötését megelőzően is.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte állítva, hogy a tartási-gondozási szerződés érvényes, az nem ütközik jó erkölcsbe. Azzal védekezett, hogy az örökhagyó gyógyíthatatlan betegsége tudatában kötötte meg a szerződést, ahogyan azt az okirat 1. pontjában rögzítették is. Önmagában egyébként az, hogy rosszindulatú daganatos betegségben szenvedett, nem jelentette azt, hogy tartásáról csak rövid ideig kell gondoskodni. Hangsúlyozta, hogy a tartási-gondozási szerződés szerencseszerződés, azaz annak megkötésekor nem lehet felmérni, hogy az eltartott meddig él, illetve élete hátralévő szakaszában milyen mértékű gondoskodásra szorul. Hivatkozott arra, hogy a szerződés megkötése és az örökhagyó halála között több, mint egy év telt el, a szerződést a szerződő felek végig fenntartották, megszüntetése vagy érvénytelenítése iránt semmilyen lépést egyikőjük sem tett.

Az elsőfokú bíróság széles körben lefolytatott bizonyítás eredményeként meghozott ítéletében a keresetet elutasította, s kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 350 000 forint perköltséget.

A határozata indokolásában rámutatott, hogy a szerződés jó erkölcsbe ütközés miatti érvénytelenségét csak annak nyilvánvaló fennállása esetén lehet kimondani, amely az adott eset konkrét körülményeinek feltárása és értékelése nélkül nem lehetséges.

Kiemelte, hogy az eltartott gyógyíthatatlan daganatos megbetegedése tényéről nemcsak az eltartó bírt tudomással, hanem maga az eltartott is, illetve közeli hozzátartozói is. A betegség fennállásának tudatában kötötte meg a szerződést az örökhagyó, ebből pedig a bíróság azt a következtetést vonta le, hogy a betegség tényének ismerete kifejezetten a

szerződés megkötésére ösztönző körülmény volt azért, hogy betegsége idején gondozása, ápolása számára megfelelő módon biztosított legyen.

Hangsúlyozta, hogy a Legfelsőbb Bíróság eseti döntése (BH 2007. év 188. jogeset) által alakított bírói gyakorlat értelmében önmagában az a tény, hogy az eltartott gyógyíthatatlan (daganatos) megbetegedésben szenved, amely viszonylag nem hosszú idő után halálát eredményezi, a jó erkölcsbe való ütközés feltételének a megállapítására nem alkalmas, mert ilyen álláspont éppen azokat a súlyosan beteg, esetleg már magatehetetlen betegeket fosztaná meg a megfelelő tartás és gondozás lehetőségétől, akik leginkább rászorulnak arra. Ha a szerződéskötés pillanatában a kötelezett teljes bizonyossággal tudott a jogosult közeli haláláról, a bíróság akkor is köteles mérlegelni a tényeket, mert ebben az esetben sem állapítható meg a szerződés semmissége akkor, ha a tartásra jogosult is tisztában volt közelgő halálával, s ennek tudatában kötötte meg a szerződést, továbbá akkor, ha már korábban a szerződés megkötése előtt is jelentős mértékű szolgáltatásokat nyújtott a jogosultnak a kötelezett, végül pedig akkor sem, ha a jogosult magatehetetlen, ápolásra szorul, s a róla való gondoskodás, illetve az ellátása másként nem lett volna megoldható.

Megállapította a tanúvallomások alapján, hogy a szerződéskötés időpontjában az örökhagyó nem volt olyan fizikai állapotban, amelyből egyértelműen, teljes bizonyossággal lehetett volna következtetni közeli halálára.

Ugyanakkor az alperes a szerződéskötést megelőzően is teljes mértékben részt vett az örökhagyó ellátása körüli teendőkben, amely abban az időben lényegében még csak a kezelésekre történő elkísérést jelentette.

A kezelések megkezdésétől a szerződéskötésig terjedő mintegy másfél évben az eltartónak lehetősége volt felmérni, hogy milyen terhet ró rá az örökhagyó betegségéből eredő állapota, illetve, hogy milyen terhet fog ez jelenteni a későbbiekben az állapot esetleges rosszabbodása esetén. Nyilvánvalóan ez motiválta az alperest abban, hogy a tartási szerződés megkötésére vonatkozó javaslatot tegyen az örökhagyónak 2006. július 31-én, igaz, akkor még eredménytelenül.

Az alperest - szemben a felperessel - a Csjt. 60. §-án alapuló törvényes tartási kötelezettség az örökhagyó felé nem terhelte, így belátására volt bízva, hogy az örökhagyó körül a betegségéből eredő, s ezáltal az élettársi jogviszony tartalmát jelentő szolgáltatások kereteit meghaladó feladatokból milyen részt vállal, s milyen ellenszolgáltatásért. Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint az alperes előrelátó és racionális gondolkodására utaló körülmény, hogy mindezt felmérte, az ellenszolgáltatás iránti igényét kinyilvánította, s a szerződéskötésre vonatkozó ajánlatát megtette.

Ezt az eljárást a társadalom általános erkölcsi értékítéletével ellentétben állónak nem találta, mert - habár a törvény ismeri az ingyenes formát is - a tartási szerződések ellenszolgáltatás kikötése mellett általában ily módon jönnek létre, s nincs a szerződő felek személyére vonatkozó korlátozó rendelkezés, azaz még törvényes tartásra kötelezett hozzátartozó is köthet eltartóként érvényes tartási szerződést.

Annak nem tulajdonított jelentőséget, hogy a szerződéskötésre vonatkozó eredményes ajánlatot ki tette meg, s ugyanígy irrelevánsnak tartotta a szerződés érvényessége szempontjából, hogy az alperes az örökhagyóval 1999 óta fennálló kapcsolata keretében nyújtott különböző tevékenységeinek ellentételezését is igényelte.

Rámutatott, hogy amennyiben a szerződés nem az örökhagyó akaratából jött volna létre, ezt a szándékát több alkalommal mások tudomására hozhatta volna, mert erre alkalom kínálkozott, de ilyen szándékát semmilyen formában nem fejezte ki.

Azzal kapcsolatban, hogy mennyi ideig állt fenn a szerződés, hangsúlyozta, hogy a tartási- és gondozási szerződés úgynevezett „szerencseszerződés”, amelynek megkötésekor nem lehet tudni, hogy a szolgáltatás fejében adott vagyontárgy értéke hogyan arányul az eltartott élete végéig teljesített szolgáltatáshoz.

Az ítélettel szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben az ítélet megváltoztatását, kereset szerinti határozat hozatalát és az alperes költségben való marasztalását kérte.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást részben hiányosnak, iratellenesnek, másrészt, a megállapított tényekből levont következtetéseit illetően tévesnek, megalapozatlannak vélte. Hangsúlyozta, hogy csak az alperes kétségesnek számító előadásán alapszik az a megállapítás, hogy ki kezdeményezte, hogy a szerződő felek az eltartó ingatlanába költözzenek a szerződéskötést követően. Megítélése szerint a 2006. szeptember 8-i neki címzett levelet nyilvánvalóan nem az édesapja kezdeményezésére írta az ügyvédnő, hiszen ő házastársa segítségével a szerződéskötést megelőző időben is ellátta az édesapját, róla mindenki megelégedésére gondoskodott, s e kötelezettségének a későbbiekben is eleget tett volna.

Hangsúlyozta, hogy a tartási-gondozási szerződésről csak az édesapja halálát követően szerzett tudomást, ezért korábban nem volt lehetősége annak megtámadása iránt pert indítani.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem tulajdonított kellő jelentőséget az örökhagyó testvére tanúvallomásának, aki mind a szerződéskötést megelőző időben történetekről, mind a szerződés megkötésének körülményeiről az ő álláspontját erősítő nyilatkozatot tett.

Érvelése szerint a megyei bíróság indokolatlanul tanúsított túlzott jelentőséget a szerződés „szerencse” jellegének, mert adott esetben az örökhagyó betegsége előrehaladott voltát, valamint azt a körülményt kellett volna nyomatékkal értékelni, hogy az örökhagyó eltartása más módon - az ő és családja által - is biztosított lett volna.

Úgy vélte, kizárható, hogy édesapját a szerződéskötésben az ápolásának, gondozásának biztosítása motiválta, s az sem állapítható meg, hogy már a szerződéskötést megelőzően jelentős szolgáltatásokat nyújtott volna részére az alperes.

Álláspontja szerint nyilvánvalóan a jó erkölcsbe ütközik, ha az eltartó tudta, hogy az eltartott gyógyíthatatlan beteg és szerződésben írt kötelezettségeit csak rövid ideig kell teljesíteni.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Kiemelte, hogy az örökhagyó akarata volt az, hogy róla az alperes gondoskodjon, vele szerződést kössön, s ezt a szerződést élete végig fenn is tartotta, annak megtámadása vagy megszüntetése iránt semmit nem tett. Az alperes által nyújtott tartás több, mint egy évig tartott, s a szerződéskötéskor nem lehetett azt felmérni, hogy mennyi ideig kell majd e tevékenységet kifejtteni.

Az ítélet tábla a fellebbezést nem találta alaposnak.

A felperes keresetében az örökhagyó és az alperes között 2006. szeptember 8-án létrejött tartási-gondozási szerződés érvénytelenségének megállapítását kérte a szerződés jó erkölcsbe ütköző volta miatt.

A bíróság a Pp. 3. § (1) bekezdése szerint a polgári ügyek körében felmerült jogvitát erre irányuló kérelem esetén bírálja el. A (2) bekezdés kimondja, hogy a bíróság a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van.

A kereseti kérelemhez kötöttség nem jelenti egyúttal a jogcímhez való kötöttséget is, de ez nem ad lehetőséget a bíróságnak arra, hogy a fél kifejezett akarata hiányában állapítsa meg a kereset jogalapját, vagy a felperes által megjelölt jogalaptól eltérjen, különösen akkor, ha ez az eltérő jogalap egyben más ténybeli alapot, más tartalmú bizonyítási eljárás lefolytatását igényli.

Ennek tükrében az ítélet tábla hangsúlyozza, hogy a fellebbezésben előadott érvek egy része - például a szerződés megkötésének körülményei, az örökhagyó akarathiányára, tisztességtelen befolyásolására való utalások - a szerződés más jogcímen való érvénytelensége megállapítása körében vizsgálhatók, ebben a perben nem.

Az elsőfokú bíróság helytállóan hangsúlyozta, hogy a jó erkölcs olyan jogi kategória, amely a társadalom általános értékítéletét fejezi ki. A szerződés jó erkölcsbe ütközése megállapítása során nem a szerződő fél érdeksérelmét, hanem azt kell vizsgálni, hogy maga a jogügylet társadalmilag elítélendő-e, az az általános társadalmi közfelfogással nyilvánvalóan ütközik-e.

Nem tévedett akkor sem a megyei bíróság, amikor azt állapította meg, hogy az alperes és az örökhagyó szerződése nem ilyen társadalmilag elítélendő szerződés.

Az érintettek 1999-től a szerződő felek élettársi kapcsolatának kezdetétől tartós, jól működő együttélésre rendezkedtek be. Akkor, amikor az örökhagyó betegsége kiderült e tényre is megfelelően reagáltak.

A felperes - aki családjá, 4 eltartásra szoruló gyermeke eltartásáról gondoskodik - teljesítette édesapja irányába fennálló fiúi kötelezettségeit.

Az alperes sem hagyta cserben élettársát, de úgy gondolhatta, hogy a néhány éve fennálló kapcsolata sem kötelezi arra, hogy mindazt megtegye ellenszolgáltatás nélkül, ami általában egy házastársától - mint legalábbis leendő özvegyi jog jogosulttól - várható el. Nem elítélendő, hogy addigi és a jövőre is vállalt szolgáltatásaiért ellenszolgáltatást kért.

Az örökhagyó mérlegelhetette, hogy az alperes neménél fogva alkalmasabb az ápolására, ellátására, több reá fordítható idővel rendelkezik, míg a felperes maga is családfenntartó, elfoglalt, s az effektív gondozás jellemzően nem „férfimunka”, még ha abban részt vesz a házastársa is. Ilyen szempontok figyelembevételével választott és nyilván saját érdekeinek megfelelően döntött, amikor úgy határozott, hogy élettársával köt tartási-gondozási szerződést, még akkor is, ha ez azzal járt, hogy fia az apai örökségtől elesett, anyagilag rosszul járt. Hogy ez saját jól megfontolt döntése volt, kiderül abból is, hogy a szerződés megkötése után az alperes **S.** utcai ingatlanánál az intézkedő rendőrök előtt jelentette ki, hogy önszántából van ott és ott is kíván maradni.

A megyei bíróság a tényállást a felek előadásának, a bizonyítékoknak a Pp.

206. §-a szerinti mérlegelésével helyesen állapította meg, az nem hiányos, nem iratellenes, következtetései is helytállóak, azt az ítéletábla is elfogadta ítélezése alapjául, míg a fellebbezés tényállás-megállapítást kifogásoló megjegyzéseit nem osztotta.

Az elsőfokú bíróság helyesen utalt a jogvita elbírálása során követendő bírói gyakorlatra is. Az általa felhívott Legfelsőbb Bírósági határozatok közül az ítéletábla is kiemeli a 2007. évi 188. számú jogesetet, mely szerint a gyógyíthatatlan betegségben szenvedő személy is köthet eltartottként tartási-gondozási szerződést. Az ilyen szerződés alapján az eltartó a tartási kötelezettségek időtartama és terjedelme tekintetében az ellenszolgáltatáshoz képest kockázatot vállal. A szerződés megkötésekor általában nem lehet tudni, hogy a tartás meddig fog terjedni. Abból eredően, hogy az eltartott viszonylag rövidebb időn belül meghalhat és a tartás ellenértéke az eltartott által nyújtott szolgáltatás ellenértékét nem éri el, a szerződés nem minősülhet a Ptk. 200. § (2) bekezdésének második mondatába ütköző semmis szerződésnek.

Mindezekre figyelemmel az ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése, illetve 254. §-ának (3) bekezdése alapján helyes indokaira tekintettel hagyta helyben.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján köteles az alperes javára fellebbezési eljárási költséget megtéríteni. E címen az ítéletábla az alperes képviselőjének munkadíját számolta el, melynek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján határozta meg.

A felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

D e b r e c e n, 2009. február 26. napján

Dr. Csiki Péter sk. a tanács elnöke, Dr. Veszprémy Zoltán sk. előadó bíró, Süliné dr. Tózsér
Erzsébet sk. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -